

රඹර් වගා ක්ෂේත්‍රය ගැන සමාජ විද්‍යාත්මක විවරණයක්

ඩී.ඩී. දසනායක

ලිපියෙහි අන්තර්ගතය ගැන පෙරවදනක්

සීමිත සම්පත් මගින් අසීමිත උවමනා ඉටුකර ගැනීම ගැන ආර්ථික විද්‍යාවෙන් ඉගැන්වේ. නිෂ්පාදනයට යොදාගන්නා ද්‍රව්‍යය නිෂ්පාදන සාධක නම්වේ. ඒවා භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය සහ ව්‍යවසාය ලෙස වර්ග කර තිබේ. තාක්ෂණයද නිෂ්පාදන සාධක ලෙස දැන් සැලකේ. එය ව්‍යවසාය සමග කැසිරෙනු ලබයි. මෙහි නිෂ්පාදන සාධක විවිධ ලෙස මිශ්‍ර කිරීමෙන් අවශ්‍ය භාණ්ඩ හෝ සේවා නිපදවනු ලැබේ. නිපයුම් ගුණාත්මකව සකස් කිරීමට ස්වාභාවික විද්‍යාවන්වල දැනුම භාවිතා කෙරේ. ඒම දැනුම විවිධ සමාජ මට්ටම්වල ගොවීන් තම මානසික, සමාජයීය සහ ආර්ථික පසුබිම අනුව විවිධ ලෙස එය ග්‍රහණය කරගනී. නව දැනුම දීම යනු නව නිෂ්පාදන ක්‍රම ආරම්භ කිරීමට සැලැස්වීමක් වේ. නව දැනුම යොදවා ගොවීන් ලවා රඹර් වගා කරවීමේදී ඔවුන්ගේ ඇති වන මානසික සහ සමාජමය වෙනස්වීම් ගැන විමර්ශනයක යෙදීම මෙම ලිපියෙහි අපේක්ෂාව වේ.

නිෂ්පාදන සාධක හා බැඳි ලක්ෂණවල ස්වභාවය

එක් නිෂ්පාදන සාධකයක් තනි වචනයකින් හැඳින්වුවද එය සතු විවිධ පැතිකඩයන් එක් වරම නොපෙනේ. නිදසුනක් ලෙස භූමිය, කර්මාන්ත ශාලාවකට හෝ කෘෂිකර්මයට හෝ යොදා ගැනීමේදී සලකන කරුණු එකිනෙකට භාත්පසිත්ම වෙනස්වේ. කර්මාන්ත ශාලාවකට භූමිය අවශ්‍යවනුයේ එය ස්ථායීව ඉදිකිරීමට පමණි. යටිතල පහසුකම් ගැනද සැලකේ. ඒවා සුදුසු නම් ඉදිකිරීම් ඇරඹේ. එහෙත් කෘෂිකර්මයේදී භූමියෙහි ඇති භෞතික, රසායනික සහ පරිසරික ලක්ෂණ ගැන ගැඹුරින් පරීක්ෂා කෙරේ. මෙපරිදිම අනෙකුත් නිෂ්පාදන සාධකවල ලක්ෂණයන්ද විවිධ ලෙස සැලකේ.

රඹර් වගා ක්ෂේත්‍රයට අදාළව නිෂ්පාදන සාධක භාවිතා වන අයුරු

රඹර් වැවිලි බෝගයකි. එය කෘෂි සහ ව්‍යාපාරික ලක්ෂණ වලින් යුක්තය. අදාළ නිෂ්පාදන සාධක භාවිතා වන අයුරු විමර්ශනය කිරීමෙන් ඒවායේ පැවැත්ම, සැකැස්ම, වාසි අවාසි සහ ඒවා දියුණු කළ හැකි ක්‍රම ගැන සෙවීමට හැකිවනු ඇත.

භූමි නිෂ්පාදන සාධකය රඹර් වගා ක්ෂේත්‍රයෙහි භාවිතා වන අයුරු

තෙත්, වියළි සහ අතරමැදි වශයෙන් වර්ෂාපතනය අනුව ශ්‍රී ලංකාව කලාපවලට වර්ගකර ඇත. පුර්ණ තෙත් කලාපයෙන්, අතරමැදි කලාපයෙන් රඹර් වගා කෙරේ. වියළි කලාපයේ රඹර් වගාව සාර්ථකව සිදු නොවේ. එසේම මුහුදු මට්ටමෙන් මීටර් 300 ඉහළ කඳුකර ප්‍රදේශද නුසුදුසුය. මිලි මීටර් 1500-3000 වාර්ෂික වර්ෂාපතනය, සෙල්සියස් අංශක 23-38 අතර උෂ්ණත්වය සහ දිනකට පැය අට බැගින් වාර්ෂිකව පැය 2000 ක පමණ හිරු රශ්මිය ලැබීම වැනි සාධක රඹර් වගා කිරීම සඳහා වඩා වැදගත්වේ. පස්වල භෞතික හා රසායනික ගුණ අනුව රඹර් වගා භූමිවල තිබෙන පස් රඹර්

පර්යේෂණායතනය විසින් වර්ග කර ඇත. ඒ ඒ ප්‍රදේශම පාදක කොට අගලවත්ත (තරමක් කළුගල් සහිත) පාරමේ (තලතු මිනිරන් - පොට්ටොමි සහිත), රත්නපුර (කකපාටට පුරු කිරීමට වැනි), හෝමාගම (රතු බොට්ට සහිත), දෙනිය (ජලාශ්‍රිතව මඩ ඇති) සහ මාතලේ (හුනු ගල් සහිත) ශ්‍රේණි ලෙස පස් වර්ගකර ඇත. මෙම පස් ශ්‍රේණි වලට උචිත පොහොර වර්ගද, සෝදා පාළුව වැලැක්වීමට පස් සංරක්ෂණ ක්‍රමද හඳුන්වාදී ඇත. ඒවා කෘෂි (සමෝච්ඡ පැළ සිටුවීම), ජීව (ආවරණ වැල් වැවීම), සහ යාන්ත්‍රික (කාණු ගල්වැටී) ක්‍රම වශයෙන් ආකාර තුනකි. ආවරණ වැල් මගින් පසෙහි පෝෂක සංචිතය දියුණුවේ. මේ අනුව භූමිය තනි වවනයකින් හැඳින්වුවද, එය හා බැඳී අනුසාධක වල වැදගත්කම, විවිධ නිරීක්ෂණ අනුව පාංශු වලට විවිධ අර්ථකථනදී තිබීම සහ භූමිය ප්‍රයෝජනයට ගැනෙන අරමුණ අනුව විවිධව කාලීනවීම මෙමගින් නිරූපණයවේ.

ශ්‍රම නිෂ්පාදන සාධකය රබර් වගා ක්ෂේත්‍රයෙහි ක්‍රියාත්මක වන අයුරු

තත්ව ශ්‍රමය (අලි ලවා පැරණි ගස් ගැලවීම), සරල යන්ත්‍ර ශ්‍රමය (මංකි ග්‍රබර් යොදා පැරණි ගස් ගැලවීම) සහ සංකීර්ණ යන්ත්‍ර ශ්‍රමය (බැකෝ යන්ත්‍ර යොදා පැරණි ගස් ගැලවීම, වලවල් සහ කානු කැපීම) සමග රබර් වගාශ්‍රිත ගොවි ශ්‍රමය බද්ධවී ඇත. රබර් කැපීමට මිනිස් ශ්‍රමය සෘජුවම කාලීනවේ. යාන්ත්‍රික ශ්‍රමය මෙතෙක් ඊට ආදේශ වී නැත. යාන්ත්‍රික ශ්‍රමය ආදේශ කළ හැකි මිනිස් ශ්‍රමය විවලස මිනිස් ශ්‍රමය මෙන්ම එය නුපුහුණු මිනිස් ශ්‍රමය ලෙසද යාන්ත්‍රික ශ්‍රමය ආදේශ කළ නොහැකි මිනිස් ශ්‍රමය අවිවලස මිනිස් ශ්‍රමය වන අතර එය පුහුණු මිනිස් ශ්‍රමය ලෙසද හැඳින්විය හැක. එබැවින් මෙම කිරි කැපුම් ශ්‍රමය (අවිවලස මිනිස් ශ්‍රමය) රබර් කර්මාන්තයට අත්‍යවශ්‍ය වැදගත් සාධකයක්වී ඇත.

රබර් මිල ඉහළ යාමත් සමග කිරි කැපුම් ශ්‍රමයට ඇති ඉල්ලුමද ඉහළ යායුතු නමුත් එවැනිනක් සිදුවී නැත. එහි හිඟයක් ඇත. මෙය පුහුණු ශ්‍රමයක් වුවද වෙනත් පුහුණු ශ්‍රම මෙන් ඒ සඳහා ශ්‍රම නැඹුරුවක් නැත. එනිසා ශ්‍රම සැපයුම ඉහළ ගොස් නැත. මෙම ශ්‍රමයට සමාජ ආකර්ෂණය නොතිබීම, සුදු කරපටි රැකියාවක් නොවීම, දහඩිය වැගිරීම, භූමිය කැලෑ සහිතවීම, කුඩාදේලන්ගේ අපහසුව, වර්ෂා වලදී තෙමීම වැනි කායික සහ මානසික දුෂ්කරතා මෙහි ගැබ්ව ඇත. අදාල සමීක්ෂණ වලදීද මෙම හේතු අනාවරණය වී ඇත.

රබර් ගසේ පොතු වල ව්‍යුහයද කිරි කැපුම් ශ්‍රමය යාන්ත්‍රිකරණයවීම කෙරෙහි බාධාවක්වී ඇත. මේ නයිත් බලන කළ රබර් වගා කර්මාන්තයට මිනිස් ශ්‍රමය වෙනුවට යාන්ත්‍රික ශ්‍රමය (විවලස ශ්‍රමය) කිසියම් ප්‍රමාණයකින් ආදේශවී තිබුණද කිරි කැපීම සඳහා පුහුණු මිනිස් ශ්‍රමයට (අවිවලස ශ්‍රමය) මිස වෙනත් විකල්ප ශ්‍රම ආදේශ කිරීමේ කළ නොහැකිවී ඇති බව පෙනේ. සමස්ත රබර් වගා කර්මාන්තයටම කිරි කැපුම සඳහා පුහුණු මිනිස් ශ්‍රම හිඟය තිබූ ගැටළුවක් වී ඇත.

ප්‍රාග්ධන සාධකය සහ රබර් වගා ක්ෂේත්‍රයෙහි ආයෝජන පිළිවෙල

ප්‍රාග්ධනය තෙවන නිෂ්පාදන සාධකය වේ. සෙසු නිෂ්පාදන සාධක, යෙදවුම් ද්‍රව්‍ය, යටිතල පහසුකම් ඇතුළු අදාල සියළුම ආයෝජන ප්‍රාග්ධනය නමින් හැඳින්වේ. මෙය මූල්‍යමය, ද්‍රව්‍යමය සහ අද්‍රව්‍යමය වශයෙන් විවිධ ස්වරූප ගනී. මූල්‍ය ධනය තමන්ගෙන් හෝ ණය මගින් හෝ ගෙන ආයෝජනය කෙරේ. ද්‍රව්‍යමය යෙදවුම් සඳහා ආයෝජනයද ඒ පරිදිම වේ. අද්‍රව්‍යමය යෙදවුම් වන තාක්ෂණය බොහෝවිට නොමිලයේ රජයෙන් හෝ වෙනත් දැනීම් ප්‍රභවයන් වෙතින් හෝ ලබා ගැනීමට පුළුවන. රජය

මෙපරිදි ජනිත දැනුම දේශීයව රඳවා වගා කරනු ලබන සමාගම් වතු ප්‍රමුඛ කුඩා රඳවා වතු හිමියන් වෙත ලබාදීම රඳවා පර්යේෂණායතනයේ ජාතික වගකීමවේ. භූමි ප්‍රමාණ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ රඳවා වගාකරුවන්ගේ ව්‍යාප්තිය, වයස සමාජයට බලපා තිබෙන අන්දම සහ ඔවුන් වෙත තාක්ෂණ සාධකය පිළිගැන්වීම උදෙසා රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය සකස්වී ඇති ආකාරය සොයා බැලීම වැදගත්වේ.

දේශීය රඳවා වගා ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාප්තිය

රඳවා වගා කරුවන් පිළිබඳව 2004 සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව සකස් කළ දත්ත සටහනක් පහත දැක්වේ.

රඳවා වගාව සම්බන්ධ සංඛ්‍යාලේඛන

	බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්.)	බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්.)	%
මුළු වගා බිම් ප්‍රමාණය	115,319 - (100 %)	20 ට අඩු	61,975 53.74
		20 ට වැඩි	53,344 46.26
		නොමේරු	25,716 22.30
		මේරු	89,603 77.70
සමාගම් වතු	51,923 - (45.02 %)	නොමේරු	15,019 13.02
		මේරු	36,904 32.00
පෞද්ගලික වතු	63,396 - (54.98 %)	නොමේරු	10,697 09.28
		මේරු	52,699 45.70

මූලාශ්‍රය: රඳවා සංඛ්‍යාලේඛන (2000-2004) - රඳවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

මුළු රඳවා වගා බිම් ප්‍රමාණයෙන් පෞද්ගලික වතු 54.98% ද, සමාගම් වතු 45.02%ද පවතින බව පෙනේ. වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක් පෞද්ගලික අංශය සතු වේ. අයිති බිම් ප්‍රමාණය අනුව රඳවා ගොවියා යැපුම්, සාමාන්‍ය, මධ්‍යම සහ විශාල (සමාගම්) වතු සමග බද්ධිත විවිධ සමාජ ස්ථර වල සිටී. මෙම විවිධ ස්ථර අනුව ඔවුන්ගේ වගා ක්‍රම විවිධය. මෙම වෙනස්කම් නිසා සමාජ, ආර්ථික, අධ්‍යාපනික සහ සංස්කෘතිමය පසුබිම්ද වෙනස්ව සකස්වී ඇත. මේ අනුව සමාජ විද්‍යානුකූලව රඳවා ගොවියා හැසිරෙන අයුරු දැකගැනීම වැදගත්වනු ඇත.

රඳවා වගා කරුවන් ඇතුළු අනිකුත් පාර්ශවකරුවන් සහ ඔවුන්ගේ සමාජ විද්‍යාත්මක පසුබිම

සමාජ පංති අනුව සිදුවන ගොවි ක්‍රියාකාරිත්වය සමාජ විද්‍යානුකූලව සිදුවේ. එම පසුබිම අනුව මානව සමාජ විද්‍යාව (සමාජමය නීති රීති, හොඳ හරක විනිශ්චය, අගය කිරීම, ආකල්ප පිළිවෙළ), මනෝ මූලික මනෝ විද්‍යාව (පුද්ගලයෙකුගේ දැනුම් වර්ධන පිළිවෙළ), සංවර්ධන මනෝ විද්‍යාව (මිනිසා

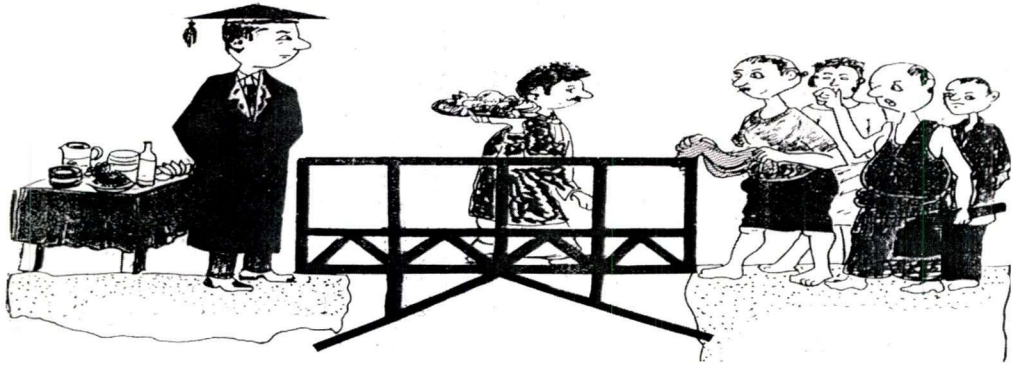
කණ්ඩායමක් ලෙස කැසිරෙන පිළිවෙළ) සහ ආර්ථික විද්‍යාව (සීමිත සම්පත් වලින් අසීමිත අවශ්‍යතාවයන් ඉටු කර ගන්නා පිළිවෙළ) වැනි සමාජ සහ මනෝ විද්‍යා විෂයයන් ඔස්සේ සමාජයක් ලෙස, කණ්ඩායමක් ලෙස සහ තනි පුද්ගලයෙකු ලෙස මනස සමග හැසිරීම සිදුවන අයුරු විග්‍රහ කිරීම තුළින් එය රබර් ක්ෂේත්‍රයේ ඵලදායීතා වර්ධනයට පාදක වන අයුරු පිළිබඳව අපූර්ව විග්‍රහයක් මැවෙනු ඇත. මෙමගින් ගොවියාගේ සමාජ විද්‍යාත්මක සහ පිව විද්‍යාත්මක පැතිකඩයන් සම්බන්ධවන අයුරු පෙනෙනු ඇත. කිරි කැපුම් ශිල්පියා රබර් ගසෙන් කිරි ලබාගන්නා ප්‍රමුඛයාවේ. ඔහු පසු පස පෙළ ගැසී සිටින්නන් අතර ඉඩම් හිමියා, ග්‍රාමීය වෙළෙන්දා, නාගරික වෙළෙන්දා, තොග වෙළෙන්දා, චෙන්දේසිකරුවන්, නැව්ගත කරන්නන්, කර්මාන්තශාලා හිමියන්, නිමි භාණ්ඩ නිපදවන්නන්, නිමි භාණ්ඩ අලෙවි කරුවන් සහ පාරිභෝගිකයින් ප්‍රමුඛවේ. මෙම මිනිසුන් පෙල මුළු මහත් සමාජයම වේ. ගොවියා මෙහි එක් කොටස් කරුවෙකි. ඔහු ක්‍රියාත්මක වන විද්‍යාත්මක පිළිවෙලක් තිබේ. මෙම පිළිවෙල පිව සහ සමාජ විද්‍යාත්මක වශයෙන් දෙයාකාරවේ. රබර් වගා කිරීම පිණිස ගොවියා නිරෝගිව ශක්තිමත්ව සිටිය යුතුය. ඔහුගේ කායික ශ්‍රමය හැසිරවීම සඳහා මානසික ශ්‍රමයද අත්‍යවශ්‍යවේ. ඒ අනුව ගොවියා කායිකව, මානසිකව නිරෝගි විය යුතුය. මෙය පිව විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවයකි.

රබර් වගා ක්ෂේත්‍රය තුළ ස්වභාවික සහ සමාජ විද්‍යාත්මක සහයම්බන්ධතාවය

ගොවියා සත්ව පිටියෙකි. රබර් ශාකය උද්භිද පිටියෙකි. රබර් ශාකය ස්වභාවික විද්‍යාත්මකව මිස සමාජ විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය නොකෙරේ. එහෙත් රබර් ශාකයේ ආර්ථික ප්‍රයෝජන ලබන්නා වන ගොවියා සමාජ විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමට සිදු වී තිබීම මෙහි තිබෙන විශේෂත්වයයි. ඒ අනුව රබර් ශාකය ස්වභාවික විද්‍යාත්මකවද, ගොවියා ඇතුළුව රබර් පරිභෝජනය කරන්නන් සමාජ විද්‍යාත්මකවද, විමර්ශනය කෙරේ. මෙම තත්වය පියවි ඇසින් මෙන්ම මනස් ඇසින්ද පෙනේ. මෙය මෙසේ වුවද රබර් ශාකය සම්බන්ධව ස්වභාවික විද්‍යා විෂයයන් ඔස්සේ නොයෙකුත් පර්යේෂණ කෙරෙන නමුත් රබර් ශාකය හා බද්ධව කැසිරෙන ගොවියා ඇතුළු අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධව සමාජ විද්‍යාත්මකව කෙරෙන පර්යේෂණ සහ අධ්‍යයනයන් ඉතා අල්පය. රබර් ක්ෂේත්‍රයේ අභිවෘද්ධිය පිණිස රබර් ශාකය හා බද්ධිත පාර්ශවකරුවන් පිළිබඳවද සමාජ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කළයුතුව ඇත. මෙමගින් කිරි කැපුම් ශිල්පීන්ගේ හිඟයට හේතු සහ රබර් වගා ක්ෂේත්‍රයට අදාල වැදගත් සමාජ විද්‍යාත්මක තොරතුරු රැසක් හෙලිදරව්වනු නිසැකය. ඒවාට පිළියම් යෙදීම් මෙන්ම නව තාක්ෂණයන් ගොවීන් වෙත යැවෙන විට මතු වන ගැටළුද හඳුනාගැනීමට හැකි වනවා ඇත.

තාක්ෂණයන් ගොවියා වෙත ගෙන යාම

ගොවීන් වෙත රැගෙන යන තාක්ෂණ එකතුව මුළු නිෂ්පාදන සාධක සමුහයේම කාර්යක්ෂමතාවය, ඵලදායීතාවය වර්ධනය කිරීම උදෙසා සකස්වී ඇත. විවිධ ආහාර වර්ග, ඛන්දේසියක තබා ගොවීන් වෙත පිළිගැන්වීම පිණිස රැගෙන යාම පහත අයුරින් සරලව විග්‍රහ ගත කර, ආහාර වෙනුවට තාක්ෂණය ආදේශකළවිට එය රබර් වගා කරුවාට අවශ්‍ය වන තාක්ෂණයන් ගෙනයාමේ සංකල්පය සරලව අර්ථවත්ව නිරූපනය කළ හැකිවනු ඇත.

පර්යේෂණ

ව්‍යාප්ති

ගොවි

ඒමගින් 'පර්යේෂණ - ව්‍යාප්ති - ගොවි' යන රේඛීය සම්බන්ධතාවයද මැනවින් මුර්තිමත්වී ඇත. මෙය කෘෂි සංවර්ධන සංකල්පයෙහි සංක්ෂිප්ත සිද්ධාන්තයයි. මෙහි අදහස පර්යේෂණායතනයේ උත්පාදිත දැනුම ව්‍යාප්ති සේවා මගින් රබර් ගොවියා වෙත ගෙන යාම සහ එසේම රබර් ගොවියාගේ ගැටළු එම ව්‍යාප්ති සේවා තුළින්ම ආපසු පර්යේෂණායතනයට ගෙන ඒම යන්න වේ. මෙම ගෙන යාම සහ ගෙන ඒම එකිනෙකට විරුද්ධ දිශාවන් ඔස්සේ පර්යේෂණ ගොවි පද්ධති දෙක අතර ව්‍යාප්ති සේවය තුළින් තොරතුරු හුවමාරුවක සංතිවේදන ක්‍රියාවලියක් බවට පත්ව ඇත. මෙම සංතිවේදන ක්‍රියාවලිය රබර් පර්යේෂණායතනය යටතේ අධීක්ෂණය වන උපදේශක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති සේවය හා සමගාමීව රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති සේවය මගින්ද ඉටු කරනු ලබයි. අදාළ දැනුම ව්‍යාප්ති සේවය මගින් ග්‍රහණය කොට එය රබර් ගොවියාට අවබෝධ වනසේ පිළිගන්වනු ලබයි. මෙහිදී රබර් පර්යේෂණායතනය ස්වභාවික විද්‍යා පසුබිම ඔස්සේත් ගොවියා සමාජ හා මනෝ විද්‍යාත්මක පසුබිම ඔස්සේත් ක්‍රියාත්මක වන බව පැහැදිලිව දක්නා ලදී.

රබර් ව්‍යාප්ති සේවය ගැන සටහනක්

මේ අනුව ස්වභාවික විද්‍යා සහ සමාජ විද්‍යා ද්වි සංකලනය සහිත ව්‍යාප්ති සේවය කෘෂි සංවර්ධනයේ ක්‍රියාත්මක භස්තය ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතර කෘෂි ව්‍යාප්ති විෂය ස්වභාවික විද්‍යා සහ සමාජ විද්‍යාවල සම්ප්‍රයුක්තයක් බව සනාථවනු ඇත.

ව්‍යාප්ති යන වචනය විවිධ ලෙස අර්ථ දැක්වනු ලැබ තිබේ. මෙහිදී වඩාත් උචිත එක් අර්ථ දැක්වීමක් පමණක් පාදක කොට ව්‍යාප්ති සේවයේ කාර්යභාරය, වැදගත්කම විමර්ශනය කිරීම වඩාත් සුදුසුවනු ඇත. පර්යේෂණායතන මගින් උත්පාදනය කරන දැනුම, ව්‍යාප්ති සේවය විසින් ග්‍රහණයකර ගොවියා වෙත ගෙන ගොස්, එම දැනුම ගොවියා සතු සම්පත් ද, සමගින් යෙදවීමෙන් ඔහුගේ නිෂ්පාදනයන් දියුණුකර ඔහුගේ ජීවන මට්ටම ඉහළ නැංවීම වශයෙන් කෘෂි ව්‍යාප්තිය අර්ථ දැක්වේ.

මෙහිදී ව්‍යාප්ති සේවය දෙන දැනුම ගොවියා එක්වරම පිළිනොගනී. එයට හේතූන් වන්නේ ගොවියා තමන් වටා පවතින සංස්කෘතිමය, ආකල්පමය, ඇගයීම් රටාව, සමාජමය නීතිරීති, තම සහාද,

ගොවිත්ගේ ආභාෂය, ආර්ථික හේතු සහ අවදානම් දැරීමට ඇති අකමැත්ත සහ වෙනසකට මුහුණ දීමට ඇති අකමැත්ත වැඩි ඍණාත්මක පසුබිමක ඔහු ගිලි සිටීමයි. විවිධ පර්යේෂණවලින් ජනනය කරනු ලබන විවිධ දැනුම් එකතුව (ඔන්දේසිය) තුළ තිබෙන විවිධ තාක්ෂණයන් ඒවාට ආවේණිකව බද්ධවූ විවිධ ස්වභාවික විද්‍යා පාරිභාෂික වචනමාලා භාවිතයෙන් විස්තර කෙරේ. නමුත් මෙම වචනමාලා ගොවි දැනුම තුළ ගැබ්ව තිබෙන ඔවුනට ආවේණික වචන මාලා හා අනුගත නොවීම මත ඔවුනට නව දැනුම අවබෝධ කරවීමට පහසු නොවනු ඇත. එබැවින් ගොවිත්ට ආවේණිකවූ පාරිභාෂික වචන මාලා ගැන ඔවුන් හා සම්පව සිට අධ්‍යයනය කළ යුතුව ඇත. එවිට නව තාක්ෂණ නිර්දේශයන් හා බැඳී වචනවල අර්ථයන් ගොවි භාෂිතයේ ඇති ඔවුන්ට ආවේණිකවූ අදාළ තාක්ෂණ වචනවල අර්ථයන් සමග ගැලපෙන පරිදි ආදේශකර ඔවුන්ට වැටහෙන අයුරින් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි වනු ඇත. මෙය ව්‍යාප්ති සේවයේ මැදිහත් වීම මගින් සිදුවන ක්‍රියාවලියකි. මෙම කාර්යයෙහිලා ව්‍යාප්ති සේවය විසින් විවිධ ව්‍යාප්තිමය උපාය මාර්ග, විවිධ අධ්‍යාපනික ක්‍රම සහ විවිධ සංවිච්චිත ක්‍රමවේද අනුගමනය කරනු ලැබේ.

ව්‍යාප්තිමය උපාය මාර්ග සහ අධ්‍යාපනික ක්‍රම

මූල්‍යමය හා ද්‍රව්‍යමය යෙදවුම් ව්‍යාප්ති සේවය තුළින්ම සැපයීම ව්‍යාප්ති සේවය යක්තිමත් කිරීමට දෙනු ලබන ජවයක් වනු ඇත. ආදර්ශ අපරිණත වගා, ආදර්ශ පරිණත වගා, ක්‍රම ආදර්ශන, ප්‍රතිඵල ආදර්ශන, ගොවි පුහුණු වැඩ සටහන්, ක්ෂේත්‍ර දින, නේවාසික සහ ප්‍රායෝගික පුහුණු ප්‍රමුඛ අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් මගින් දැනුම ව්‍යාප්ති සේවය විසින් ලබා දෙනු ලබයි. මෙම අධ්‍යාපනය,

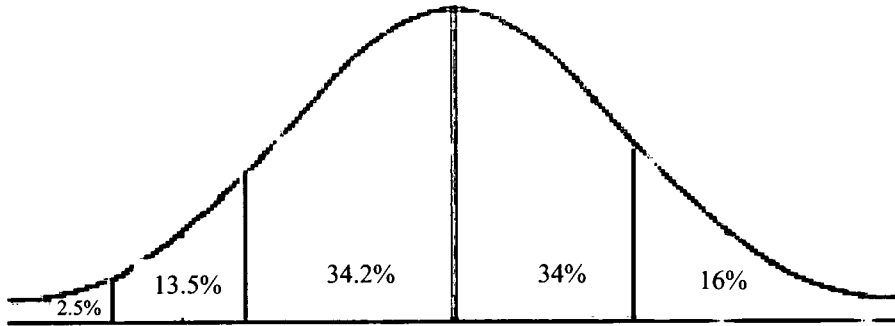
- විධිමත් අධ්‍යාපනය (විෂය නිර්දේශයකට අනුව නියමිත කාලයක් තුළ පංති කාමරයක ඉගැන්වීම)
- විධිමත් නොවන අධ්‍යාපනය (අත්දැකීම් මගින් ඉගැන්වීම)
- අවිධිමත් අධ්‍යාපනය (තෝරා ගත් විශේෂිත කරුණක් ඔස්සේ ඉගැන්වීම)

පරිදි තුන් ආකාර වන අතර බොහෝ විට ව්‍යාප්ති සේවයේදී අවිධිමත් අධ්‍යාපන ක්‍රම ඔස්සේ දැනීම ලබා දෙනු ලබයි. මෙපරිදි දෙනු ලබන දැනුම ගොවි සිතට ඇතුළු වී එය ග්‍රහණයකර ක්‍රියාත්මක වීමේදී නිරීක්ෂණය කළ හැකි ගොවි මට්ටම් කිහිපයකි.

නව දැනුම පිළිගැනීමේදී දැකිය හැකි විවිධ ගොවි මට්ටම්

ඉහත දැක්වූ වාතාවරණයක සිට මෙම අළුත් දැනුම පිළිගැනීමේදී ඇති වන ප්‍රවනතාවයන් ගැන සංඛ්‍යලේඛණ විද්‍යාවෙන් උසුටා ගන්නා ලද පහත දැක්වෙන සම්මත ව්‍යාප්ති වක්‍රය පාදක කොට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම වඩා අර්ථවත් වනු ඇත. මෙහිදී නව දැනුම සැකිත් පිළිගන්නවුන් 2.5% ක්ද, ඉන්පසුව කලින් අනුගමනය කරන්නවුන් 13.5% ක්ද, ඊටත් පසුව පිළිගන්නා පුර්ව වැඩි පිරිස 34.2% ක්ද, පසුව පිළිගන්නා වැඩි පිරිස 34% ක්ද, උදාසින කණ්ඩායම 16%ක් පරිදි වූ වර්ගීකරණයක් මෙහි දැක්වේ. මෙපරිදි වූ ගොවි හැසිරීම් ඔවුන් තුළ ඇති ආකල්පමය බලපෑම් මත සිදුවන්නක් බව සමාජමය මනෝ විද්‍යා විෂයය දැනුම පෙන්වා දෙනු ලැබ තිබේ. ගොවිත්ගේ මෙපරිදි පවතින ආකල්ප වෙනස් කිරීමෙහිලා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග, අනුගමනය කළ යුතු ව්‍යාප්තිමය මූලධර්ම, මනෝ විද්‍යාත්මක සහ

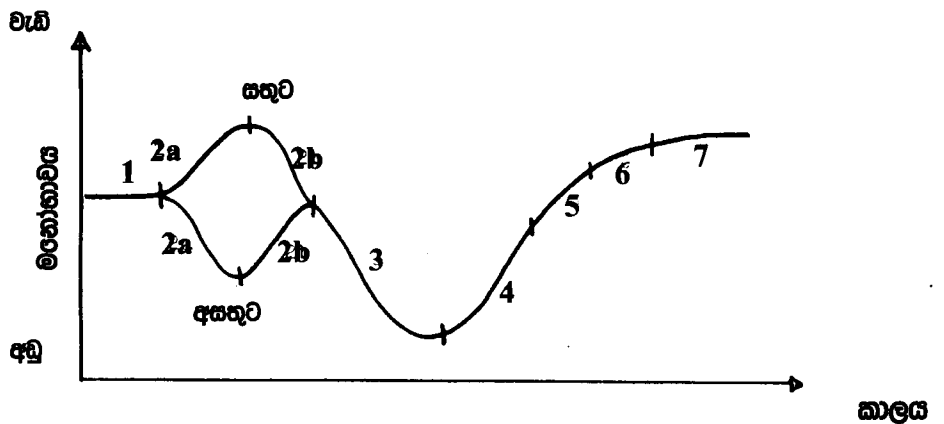
සමාජ විද්‍යාත්මක කරුණු අවස්ථානුකූලව උපයෝගී කර ගත යුතු අතර ඒ සඳහා උක්ත විෂය කරුණු පිළිබඳ පුහුණුවක් ලැබූ වෘත්තිකයින් යෙදවීම වඩා වැදගත්වේ.

මූලාශ්‍රය: තාක්ෂණ උපයෝගීතාවයෙහි විවිධ ගොවි මට්ටම් - (කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය - ඒ.එස්. වැන්ඩෙන්බෙන්, එච්.එස්. හෝකින්ස්)

නව දැනුම ලබා දීමේදී ඇති වන වෙනස්කම් අධ්‍යයනය කිරීම

නව දැනුම ලබාදීම යනු ගොවියා කරගෙන ආ ක්‍රම වලින් ඉවත්කර නව ක්‍රමවේදයකට ප්‍රවේශ කරවනු ලබන ක්‍රියාමාර්ගයකි. එය ගොවියා තුළ මානසිකව සහ කායිකව ඇතිකරනු ලබන වෙනසක්වේ. උදාහරණ ලෙස වැසි ආවරණ භාවිතා නොකළ ගොවීන් එය භාවිතා කරවීමට සැලැස්වීම දැක්විය හැක. මෙවැනි වෙනස්වීමකට ගොවියා ප්‍රවේශවන විට ක්‍රමයේ හුණුරුකම, විශදම, අවිශ්වාසය, අවදානමට ඇති අකමැත්ත, පාහුවිඳීමේ සම්භාවිතාව, වෙනස්වීමට භාජනය කරනදේ විනාශවී යාමට තිබෙන ඉඩකඩ සහ ඛාතිර සමාජයෙන් අසන්නට ලැබෙන විවේචන වැනි කරුණු මානසිකව බලපානු ලබයි. මෙහිදී වැසි ආවරණ භාවිතය නිදර්ශනයක් ලෙස ගනිමින් "වෙනසක්" සිදුවන අයුරු පහත ප්‍රස්ථාරය ඇසුරෙන් පියවර ස්වරූපයකින් පැහැදිලි ලෙස පෙන්වාදිය හැක.

මූලාශ්‍රය: සංවර්ධන මනෝවිද්‍යාව - සුගර්මන්

1. අවිනිශ්චිත බව:	වැසි ආචරණ පණිවිඩය ලැබූ සැනින්ම ඒ ගැන නොදන්නාකම, නුනුරු බව, වැසි හෝ අවාසිදායක බව නොදැකීම වැනි ප්‍රශ්න සහගත කරුණු නිසා සිතෙහි ඇතිවෙන අවිනිශ්චිත බව සමග කෙටි කාලයක් ගෙවීම මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ.
2. ප්‍රතිචාරය: 2a. සතුව හෝ 2a.අසතුව	තාක්ෂණයේ වාසිදායක බව පෙනීමෙන් ඇති වන සතුටෙහි මනෝ භාවය මෙමගින් දැක්වේ. ධනාත්මක සිතුවිලි වේ. තාක්ෂණයේ අවාසිදායක බව පෙනීමෙන් ඇති වන අසතුටෙහි මනෝ භාවය මෙමගින් දැක්වේ. ඍනාත්මක සිතුවිලි වේ.
2b. සතුව හෝ 2b.අසතුව අවම වීම	තාක්ෂණයේ වාසිදායක බව පෙනීමෙන් ඇති වන සතුටෙහි මනෝ භාවය කාලය ගෙවීමත් සමග අවම වී යාම මෙයින් දැක්වේ. එසේම තාක්ෂණයෙහි අවාසිදායක බව පෙනීමෙන් ඇති වූ අසතුටෙහි මනෝ භාවය කාලය සමග පහ වී යාම මෙයින් දැක්වේ.
3. තමන්ට තමන් කෙරෙහි ඇති වන සැකය	සමාජ විද්‍යානුකූලව තම ඇගයීම් රටාව ඔස්සේ තමන්ට තමන් කෙරෙහි ඇති වන සැකය නිසා මෙම තාක්ෂණය සාර්ථකවේද නොවේද යන ස්වයං තක්සේරුව මත තාක්ෂණය කෙරෙහි ඇතිවන සැක සහිත බව මෙයින් දැක්වේ
4. පරිසරය සමග හැඩ ගැසීමට පටන් ගැනීම	බාහිර පරිසරයත් සමග තමන්ව සංසන්දනය කර ගැනීම මෙමගින් දැක්වේ. වැසි ආචරණ භාවිතයට පිවිසි අනෙකුත් ගොවීන් දැක ඒ අනුව ක්‍රියාකාරිවීමට ඇරඹීම මෙමගින් දැක්වේ.
5. පරිසරය සමග හැඩ ගැසීමට අත්හදා බැලීම් කිරීම	වැසි ආචරණ භාවිතයට පිවිසි අනෙකුත් ගොවීන් දැක තමන්ගේ අත්හදා බැලීමක් ලෙස ගස් කිපයක වැසි ආචරණ සවිකර බැලීම.
6. යථාර්ථය සෙවීම	මෙසේ වැසි ආචරණ සවිකල ගස් කිපය දෙස හොඳින් නිරීක්ෂණය කර ඒ ගැන අධ්‍යයනයෙහි යෙදීමෙන් පසු එහි ආර්ථික වාසි හිඬවේද යන්න තමන්ම නිශ්චය කර ගැනීමට ක්‍රියා කාරිවීම මෙහි අදහසයි.
7. පරිසරයට අනුවර්තනය වීම	ගස් කිහිපයෙන් ලද අත්දැකීම් ධනාත්මක වූ විට අනෙකුත් ගොවීන් මෙන් තාක්ෂණය පිලිගෙන පුර්ණ වගාවේම වැසි ආචරණ සවි කිරීමට ක්‍රියාකාරිවීම මෙහි අදහසයි.

ඉහත පරිදි වෙනසක් නිසා සාමාන්‍යයෙන් සිතෙහි ඇති වන මනෝ භාවයෙහි සතුව හෝ අසතුව කාලයත් සමග ගෙවී ගොස් නැවත ක්‍රමයෙන් ප්‍රකෘතිමත් වීමට පටන් ගනී. මෙම එක් ප්‍රකෘති මට්ටමක සිට නැවත ප්‍රකෘතිමත් වීමට යන කාල පරාසය සංක්‍රාන්තියක් ලෙස හැඳින්වේ.

නව දැනුම අවබෝධයෙන් ආකල්පමය ලෙස වෙනස්වන අයුරු

මෙය සංක්‍රාන්තිය ආරම්භයේ දී ගොවි සිත තුළ ආකල්පමය වෙනසක් ඇතිවීමට පටන්ගෙන සංක්‍රාන්තිය අවසානයේදී ආරම්භයේදී තිබූ ආකල්පමය වෙනස් වී නව ආකල්පයක් ඇති වීමට පටන්ගෙන තිබෙනු ඇත. මෙපරිදි සිදුවන ආකල්පමය වෙනසක් යඳහා බලපානු ලබන අංශ තුනක් දැන්නට ලැබේ.

1. දැනුම අංශය
2. හැගීම් අංශය
3. ක්‍රියා කිරීමට නැඹුරු වන අංශය යනුවෙනි

පළමුවැන්නනු දැනුම අංශයට තාක්ෂණ වකතුව (බන්දේසිය) පිළිගැන්වීම තුළින් වෙනසේ ආරම්භය පටන් ගනී. මෙහිදී ගොවියා සතු බුද්ධිය, අධ්‍යාපනය, අත්දැකීම් ඔස්සේ මෙම නව දැනුම තර්කානුකූලව ආර්ථික වශයෙන් වලදායි ලෙස ගොවි පසුබිම සමග ගැලපේ නම් සමාජ විද්‍යානුකූලව හොඳ හෝ නරක වශයෙන් ඔහුගේ ඇගයීම තුළින් හොඳය යන තින්දුව පසක් කර ගත් අවස්ථාවේදී වෙනස් වීමේ දෙවැන්නනු හැගීම් අංශය ක්‍රියාත්මක වීමට පටන්ගනී. එවිට තාර්කික ලෙස හැගීම් සුභවාදී වුවහොත් ඒ අනුව තෙවැන්නනු ක්‍රියාකිරීමට නැඹුරුවීම ආරම්භවේ. මෙය නව තාක්ෂණය වැළඳ ගැනීමේ ආරම්භයයි.

වෙනස්කම් ඇති කිරීම හෙවත් විපර්යාසකාරකරණය හා විපර්යාසකාරකයාගේ ලක්ෂණ

තාක්ෂණය ගොවියා වෙත ගෙනයාම තුළින් ඔහුගේ වගා ක්‍රමවේද වල වෙනසක් ඇති කිරීම අපේක්ෂාව වේ. ව්‍යාප්ති සේවය මගින් මෙය ඉටු කරනු ලබයි. මෙම ක්‍රියා වලදී සංවර්ධන විෂයයට අනුව විපර්යාසකාරකරණය සහ එය ක්‍රියාකරවන්නා විපර්යාසකාරකයා ලෙසද හඳුන්වනු ලැබ ඇත. නව තාක්ෂණය ගොවීන් වෙත ගෙන යාමේ ප්‍රවාහකයා වන විපර්යාසකාරකරුගේ පෞරුෂය, පෞද්ගලික වර්ධා ලක්ෂණ, මනත්ව ඉවසීම, සංවර්චීම, දැනුමෙන් යක්තිමත්වීම, තාක්ෂණ කරුණු අවබෝධ කරවීමේදී පැහැදිලි බව සහ දක්ෂයෙකුවීම වැනි ගුණාංග තිබූ ලෙස බලපානු ලබයි. තවදුරටත් විපර්යාසකාරකරු ගොවියාගේ පහසුකම් සලස්වන්නෙකු, උත්තේජකයෙකු, අභිප්‍රේරණකරුවෙකු, කලනාණ මිත්‍රයෙකු ලෙස ක්‍රියාකරන භූමිකාවන් සඳහාද පිවය දිය යුතුව ඇත. සාමාන්‍යයෙන් විපර්යාසකාරකරණ සේවය ව්‍යාප්ති සේවය නම්වේ. මෙම සේවාවන් විසින් ඇති කරනු ලබන වෙනස්කම් වර්ග දෙකකි. පහත ඒවා පෙන්වා දී ඇත.

කෙටි කාලීන සහ දිගුකාලීන වෙනස්කම්

වෙනස්කම් ගැන සැලකීමේදී ඒවා කෙටි සහ දිගු වශයෙන් දෙයාකාරවේ. කෙටිකාලීන ක්‍රම වලින් දැනට පවතින පරිණත රබර් වගාවන් වල අස්වනු ලබාගැනීම වැඩි කරවීමට පියවර ගනු ලැබේ. ඒ සඳහා උපක්‍රම වශයෙන් පොහොර යෙදීම, වැසි ආවරණ භාවිතය හඳුන්වා දී ඇත. දිගු කාලීන වෙනස්කම් ඇති කරන ක්‍රම යටතේ වගා කර නොමැති ඉඩම්වල අළුතින් රබර් වගාකරවීමත්, ආර්ථික වලදායිතාවයක් නොමැති පැරණි වගාවන් නැවත වගා කරවීමත් දැක්විය හැක. එසේම මොනරාගල වැනි ප්‍රදේශවල නව වගාවන් ආරම්භ කිරීමත් දිගුකාලීන ක්‍රම යටතේ ක්‍රියාවට නැංවෙමින් පවතී.

ස්වභාවික විද්‍යාවත් සහ සමාජ විද්‍යාවත් බද්ධ කරන්නාවූ රබර් ගාකය

රබර් වගාවක් නිපදවීමට යොදන ද්‍රව්‍ය ආර්ථික විද්‍යානුකූලව “නිෂ්පාදන සාධක” ලෙස හඳුන්වන ලදී. ඒවා ස්වභාවික විද්‍යාවත් ඔස්සේ එහි තිබෙන භෞතික, රසායනික සහ පාරිසරික ගුණාංග ගැන විමසන ලදී. ඒ අනුව රබර් ගාකයෙහි ඵලදායිතාවය වැඩි කිරීමට ස්වභාවික විද්‍යා විෂයයවල බලපෑම මත උත්පාදනය වන දැනුම් මනෝ විද්‍යාත්මකව සහ සමාජ විද්‍යාත්මකව හැසිරෙන ගොවියා වෙත ගෙනයාමේදී උපයෝගී කර ගන්නා වූ කෘෂි ව්‍යාප්ති විද්‍යාවේ උපාය මාර්ග ගැන සමාලෝචනය කරන ලදී. එසේම සමාජ, ආර්ථික සහ මනෝ විද්‍යාත්මක සිතුවිලි ඔස්සේ මෙහෙයවෙන ගොවියා තුළ ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කරවීම තුලින් රබර් වගාවට නැඹුරු කරවීමෙහි ක්‍රමවේදය ගැන අධ්‍යයනයක යෙදෙන ලදී. මෙහිදී ස්වභාවික විද්‍යා නීති රීති වලට යටත්ව ක්‍රියාකාරීවන පිවිස රබර් ගාක සමූහය මෙන්ම මනෝ විද්‍යාව සහ සමාජ විද්‍යාව ඔස්සේ ක්‍රියාකාරීවන පිවිස ගොවි සමූහය අතර ඇතිවන බද්ධවීමෙහි තිවුතාවය මත සමස්ථ රබර් වගා ක්ෂේත්‍රයෙහිම ප්‍රචර්ධනය රඳා පවතිනු ඇත. මෙමගින් රබර් ගාකය නෛතසර්ගිකව මෙහෙයවෙන ස්වභාවික විද්‍යා සහ රබර් ගොවියා ආවේනිකව මෙහෙයවෙන සමාජ විද්‍යා යන විෂය ධාරා දෙක ස්වභාවිකවූ රබර් ගාකය විසින් සක්‍රීයව බද්ධ කර තිබීම අපූර්වතම සංසිද්ධියකි. මේ අනුව බැලීමේදී ස්වභාවික විද්‍යා විද්‍යාඥයින් විසින් රබර් ගාකය පිළිබඳව ස්වභාවික විද්‍යා පර්යේෂණවල නියුක්තවනවා හා සමාන ලෙසම රබර් ගාකයට සම්බන්ධ ගොවියා ගැන සමාජ විද්‍යා විද්‍යාඥයින් විසින් සමාජ ආර්ථික විද්‍යා පර්යේෂණ පැවැත්වීම අත්‍යවශ්‍යයවන බව පැහැදිලිව පෙනේ. ඒ සඳහා රබර් පර්යේෂණායතනයේ වෙනමම සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ අංශයක් සාර්ථක අයුරින් නිර්මාණය කළ යුතු සෙයක් පෙනේ. මෙමගින් රබර් වගා ක්ෂේත්‍රයේ සමස්ථ ගොවීන් සම්බන්ධ බොහොමයක් සමාජ විද්‍යාත්මක ගැටළු පිළිබඳව විසඳුම් සෙවීමට හැකිවනු ඇත. එය රබර් වගා ක්ෂේත්‍රයේ අනිවාර්යයට මංපෙත් විචර කිරීමක් වනු ඇත. මෙයින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික දේශයේ ප්‍රචර්ධනය උදෙසා රබර් වගා ක්ෂේත්‍රය දෙනු ලබන පිවිස සුළු පටු නොවනු ඇත.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

වැන් ඩෙන් ඩෙන් සහ ඒ.ඩබ්. හෝකින්ස්, එච්.එස්. (1988). *කෘෂි ව්‍යාප්තිය*, හිවියෝක්, ලෝංග්මන් සයන්ස්පිරික් ඇන්ඩ් ටෙක්නිකල්, කොපබ්ලිෂ්ඩ් ඉන් යුනේ,පේන් විලි ඇන්ඩ් සන්ස්. පිටු 325.

පිටර් ඕක්ලේ සහ ක්‍රිස් ගාලෝන් (1985). *ව්‍යාප්ති පුනුණුව ගැන මග පෙන්වීමක්*. පිටු 144.

ඇඩම්ස්, ඒ.ඊ. (1990). *සංවර්ධන රටවල කෘෂි ව්‍යාප්තිය*, හිවියෝක්, ලෝංග්මන් සයන්ස්පිරික් ඇන්ඩ් ටෙක්නිකල්, ප්‍රොඩ්‍රස්ඩ් බයි ලෝංග්මන් සිංගපෝ පබ්ලිෂර්ස්. පිටු 108.

රොලින්, එන්. (1998). *ව්‍යාප්ති විද්‍යාව*. කේම්බ්‍රිජ්, කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාල මුද්‍රණාලය. පිටු 233.

පුනුණුකරුවන් පුනුණුකරවීමේ අත් සටහන් (1993). කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගන්නොරුව.

විද්‍යාපති උපාධි පාඨමාලාවේ අත් සටහන්. (1990-1991), රෙඩින් විශ්ව විද්‍යාලය.

ලියෝනි සුගර්මන් (1986). සංවර්ධන මනෝ විද්‍යාව. මෙතුන්, ලන්ඩන් සහ නිව්‍යෝක්. පිටු 223.

මෝරාන්, එස්.ඩී. (1986). ජෝන නිෂ්පාදනය සහ කළමනාකරණය. ඔක්ස්ෆර්ඩ් සහ ඇයිබීච් පබ්ලිෂින් (පුද්) සමාගම, නවදිල්ලිය, කල්කටා. පිටු. 374.

රබර් සංඛ්‍යාලේඛණ නිකුත්ව අංක12 (2004 ඔක්තෝබර්). රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ 2.

තිලකරත්න, එල්.එම්.කේ. සහ නුගවෙල, ඒ. (2001). රබර් ශාඛා විද්‍යාව. ශ්‍රී ලංකා රබර් පර්යේෂණායතනය, අගලවත්ත, ශ්‍රී ලංකාව. පිටු 250.

ඩෙන්ට්ට් කා ක්‍රිස්ටින් (1982). අගයන්, ආකල්ප සහ හැසිරීම වෙනස. මෙතුන් සහ සමාගම, නිව් ෆෝර් ලේන්, ලන්ඩන්. පිටු 143.